

Prima Botnia – Slutseminarium 27.11.2025

Prima Botnia – Loppuseminaari 27.11.2025

Prima Botnia främjar välmående

Prima Botnia hyvinvointia edistämässä

 **Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**
Finlands program för
hållbar tillväxt

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue**

Prima Botnia-projektet

Prima Botnia-projektet är en del av Finlands program för hållbar tillväxt. Programmet finansieras genom EU:s återhämtningsinstrument av engångsnatur (Next Generation EU). Finansieringen är riktad till välfärdsområdena och i synnerhet till att öka social- och hälsovårdstjänsternas tillgänglighet och kontinuitet.

Utöver att minska coronavårdskulden är målet att permanent göra tillgången till vård snabbare i hela landet samt att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen.

Prima Botnia-projektet har i sin helhet beviljats 9 351 000 euro i understöd för åren 2023–2025, som finansiär fungerar social- och hälsovårdsministeriet.

Prima Botnia -hanke

Prima Botnia -hanke liittyy Suomen kestävän kasvun ohjelmaan, jonka rahoitus tulee hyvinvointialueille tarkoitetusta EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Rahoitus on suunnattu erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden lisäämiseen.

Koronahoitovelan purun lisäksi tavoitteena on nopeuttaa hoitoon pääsyä pysyvästi koko maassa sekä edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista.

Prima Botnia -hankkeelle on myönnetty kokonaisuudessaan rahoitusta 9 351 000 euroa vuosille 2023-2025, rahoittajana toimii Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.

Projekthelhetens mål och mätare

OBS!

Om åtgärderna inte når de mål som ministeriet ställt upp, kan man tvingas återbörda projektpengarna.

Investering 1

Mål: Öka andelen förverkligade icke-brådskande vårdbesök, där den fastställda tidsfristen på 7 dygn för att få vård uppnås.

Indikator: Andelen förverkligade icke-brådskande vårdbesök stiger till 80 procent (senast Q4/25).

Investering 2

Mål: Utveckla och implementera integrerade verksamhetsmodeller och digitala tjänster för de sektorsövergripande tjänsterna vid 22 välfärdsområden som en del av social- och hälsovårdsreformen. (inkl. social- och hälsovårdstjänster samt kultur-, motions- och naturtjänster).

Indikator: Verksamhetsmodellerna och de digitala tjänsterna i bruk (senast Q4/24).

Investering 3

Mål: Nationell uppföljning av vårdgarantin i realtid

Indikator: Den nationella uppföljningen av vårdgarantin i realtid förverkligas fullständigt vid alla hälsovårdscentraler (senast Q4/25)

Investering 4

Mål: Öka andelen kontakter inom social- och hälsovården som sköts på distans med elektroniska hjälpmedel (chat, distanstjänster).
Utgångsläge:
Österbotten: 17,5 %,
Läge 2022: 24,6 %,
Läge 2024: 33 %

Indikator: 35 % av kontakterna sköts med elektroniska hjälpmedel (senast Q4/25)

PELARE 3

Programmet för arbetsförmåga, mål och indikator: Med hjälp av finansieringen för Hållbar tillväxt utvidga Programmet för arbetsförmåga till fem (5) nya kommuner (senast Q4/24). Finansieringen riktas inom välfärdsområden till de kommuner som inte är med i det pågående Programmet för arbetsförmåga.

IPS, mål och indikator: Utvidga utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! till sex (6) nya områden (senast Q4/24). Finansieringen riktas till välfärdsområden som inte är med i det pågående IPS-utvecklingsprojektet.

Hankekokonaisuuden tavoitteet ja mittarit

HUOM!

Hankerahoja voi joutua palauttamaan, jos toimenpiteet eivät saavuta ministeriön asettamia tavoitteita.

Investointi 1

Tavoite: Kasvattaa niiden toteutuneiden kiireettömien hoitokäyntien osuutta, joissa saavutetaan hoidon saamiselle asetettu 7 vrk määräaika.

Indikaattori: Toteutuneiden kiireettömien hoitokäyntien osuus nousee 80 prosenttiin (Q4/25 mennessä).

Investointi 2

Tavoite: Kehittää ja ottaa käyttöön monialaisten palvelujen integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut 22 hyvinvointialueella osana soteuudistusta. (ml. sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontopalvelut)

Indikaattori: Toimintamallit ja digitaaliset palvelut käytössä (Q4/24 mennessä).

Investointi 3

Tavoite: Hoitotakuun kansallinen ajantasainen seuranta

Indikaattori: Hoitotakuun kansallinen ajantasainen seuranta toteutuu täysin kaikissa terveyskeskuksissa (Q4/25 mennessä)

Investointi 4

Tavoite: Lisätä niiden sosiaali- ja terveyshuollon kontaktien osuutta, jotka hoidetaan etänä sähköisin välinein (chat, etäpalvelut).
Lähtötilanne:
Pohjanmaa: 17,5 %, Tilanne 2022: 24,6 %, Tilanne 2024: 33 %

Indikaattori: 35 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein (Q4/25 mennessä)

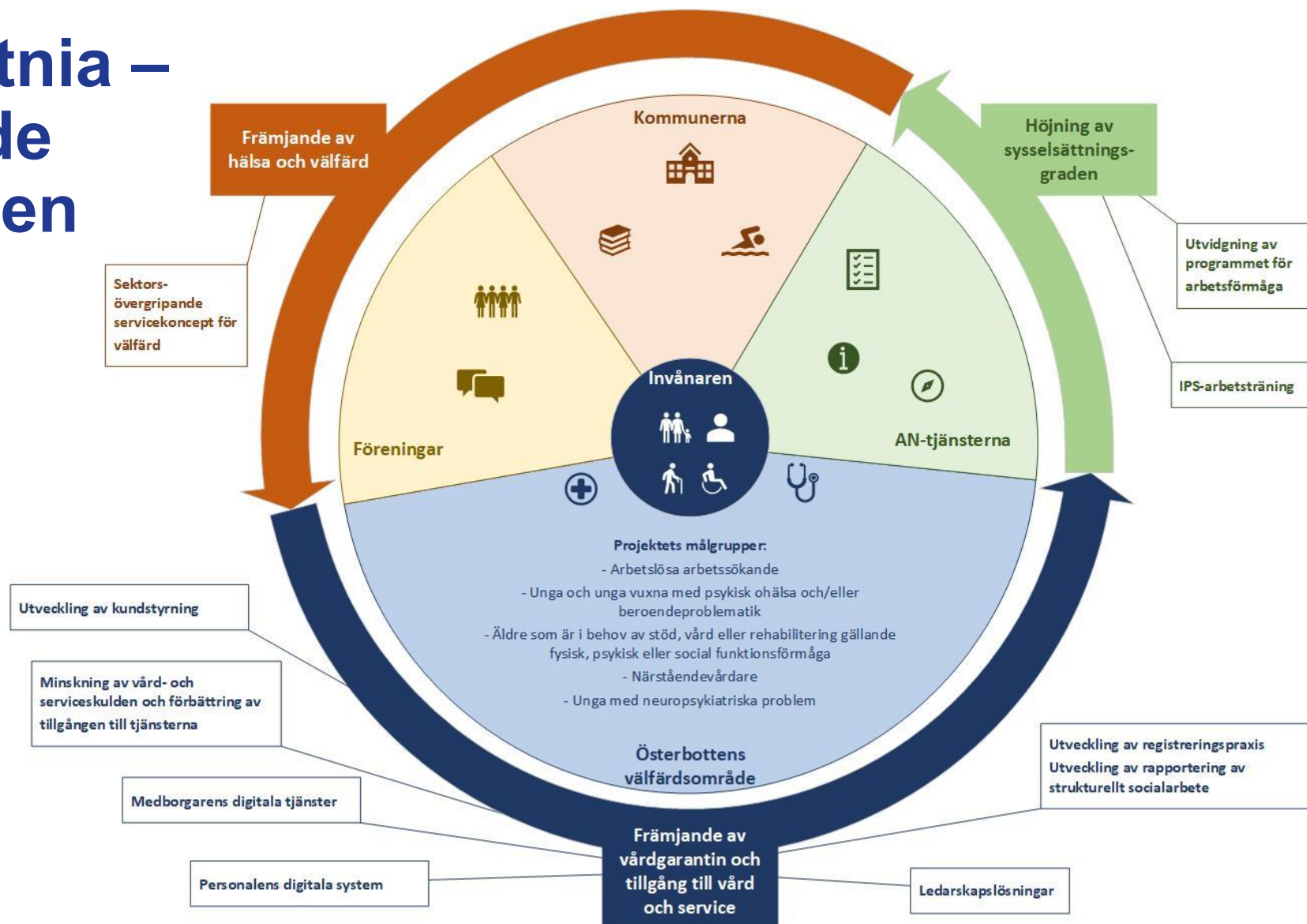
PILARI 3

Työkykyohjelma, tavoite ja indikaattori: Laajentaa Työkykyohjelma Kestävän kasvun rahoituksen avulla viiden (5) uuden kunnan alueelle (Q4/24 mennessä). Rahoitus kohdennetaan hyvinvointialueen sisällä niiden kuntien alueille, jotka eivät ole mukana meneillään olevassa Työkykyohjelmassa.

IPS, tavoite ja indikaattori: Laajentaa IPS – Sijoita ja valmenna! -kehittämishanke kuudelle (6) uudelle alueelle (Q4/24 mennessä). Rahoitus kohdennetaan hyvinvointialueille, jotka eivät ole mukana meneillään olevassa IPS-kehittämishankkeessa.

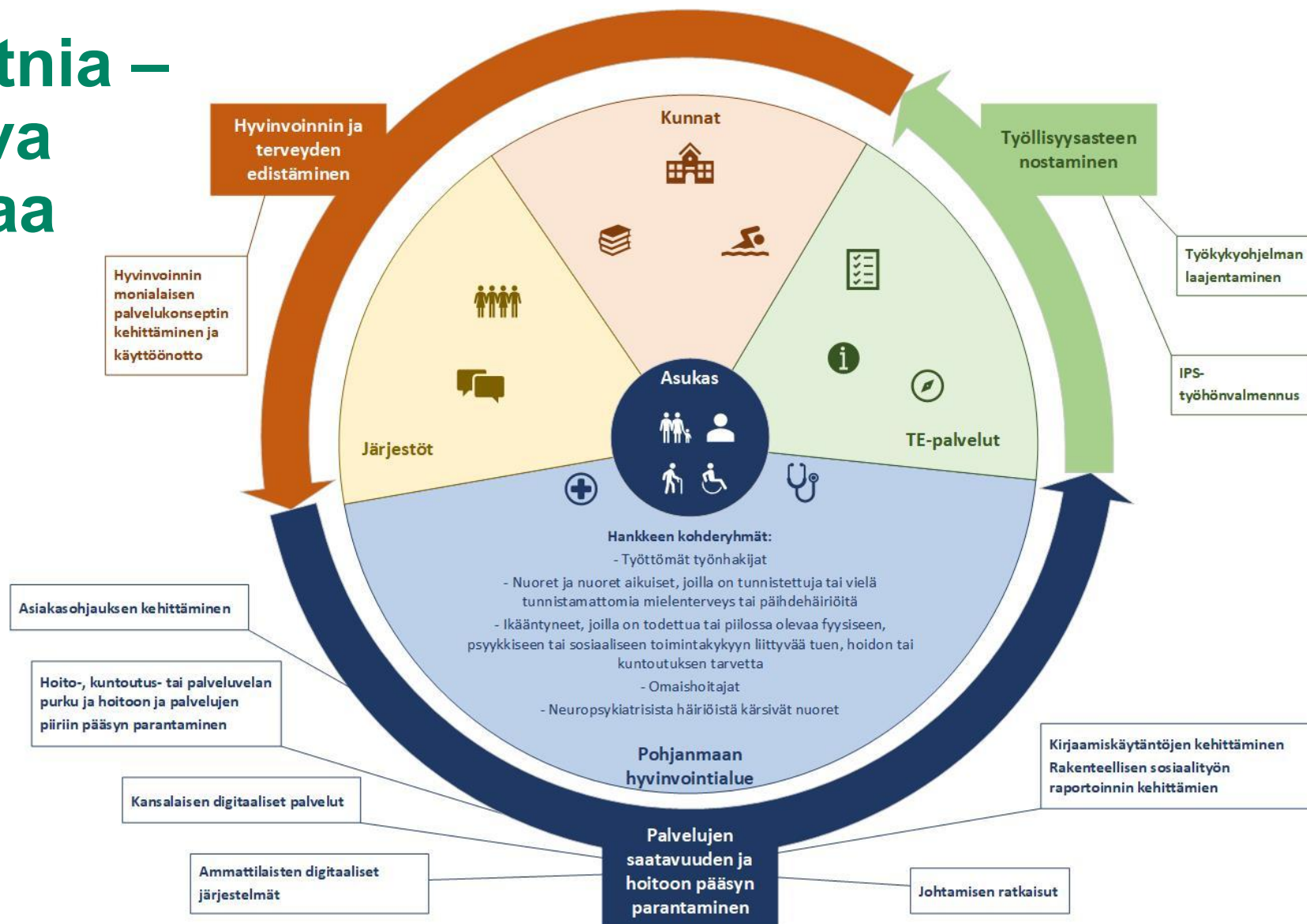

Prima Botnia – Välstånd Österbotten

Prima Botnia – Hyvinvoiva Pohjanmaa

Målgrupperna i Prima Botnia-projektet

1. Unga och unga vuxna (13–29 år), med identifierad eller dold beroende-problematik eller psykisk ohälsa.

- Terapinavigаторerna (verksamhetsmodellen Första linjens terapier)
- Digi-walk-in-mottagningar med låg tröskel
- Berättande chatt
- Plan för främjande av den psykiska hälsan
- Livsstilsvägledningsmodell

2. Äldre med identifierat eller dolt behov av stöd, vård eller rehabilitering gällande fysisk, psykisk eller social funktionsförmåga.

- Skapande av en verksamhetsmodell för rehabilitering
- Vidareutveckling och utvidgning av Alvar-verksamhetsmodellen
- Digiomsorgens verksamhetsmodell för dem som klarar sig hemma
- Självutvärderingsverktyg
- Bedömning av servicebehovet och verksamhetsledning

3. Närståendevårdare som belastats i sitt arbete och som behöver stödåtgärder.

- Struktur och verksamhetsmodell för att stöda närståendevårdarnas arbete
- Rätt tidpunkt för stödåtgärder, bl.a. hälsokontroller
- Plan över nödvändiga stödåtgärder och deras genomförande

4. Nepsy-unga som behöver hjälp och stöd i sina problem i ett tidigt skede.

- Utveckling av arbetsfördelningen mellan primärservicen och specialistsjukvården
- Uppdatering och koordinering av nepsy-coachernas uppgifter.
- Utbildning som stöder reformen av arbetsfördelningen.
- Uppbyggande av en verksamhetsmodell för tidig identifiering och stöd.

IPS – Placera och träna!-verksamhetsmodellen bidrar till att personer med psykisk ohälsa ska komma ut på, återvända till och stanna kvar på arbetsmarknaden. Mål: En tjänst som integrerats i den psykiatriska vården och rehabiliteringen (en projektarbetare till psykiatrin).

Utveckling av kundhandledningen och bedömningen av vårdbehovet | Utveckling av informationsledning och datakvalitet | Uppbyggande av indikatorer för trygghetens effekt | Utveckling av ett elektroniskt familjecenter | Utvidgning av Omaolo | Uppbyggande och uppskalning av ett servicekoncept för psykisk hälsa som är oberoende av region och kundgrupp (arbete inom hälsa och välfärd) | Deltagande i program för arbetsförmåga | Utveckling av den elektroniska tidsbokningen (mobil).

Prima Botnia hankkeen kohderyhmät

1. Nuoret ja nuoret aikuiset (13–29 v.), joilla tunnistettu tai piilevä päihdeongelma tai mielenterveyshäiriö.

- Terapianavigaattorit (Terapiat etulinjaan toimintamalli)
- Digi-walk-in -matalan kynnyksen vastaanotot
- Tarinallinen chat
- Mielenterveyden edistämisen suunnitelma
- Elämäntapaohjausmalli

2. Ikääntyneet, joilla todettu tai piilevä fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen toimintakykyyn liittyvä tuen, hoidon tai kuntoutuksen tarve.

- Kuntoutuksen toimintamallin luominen
- Alvar-toimintamallin jatkokehittäminen ja laajennus
- Digihoivan palveluiden toimintamalli kotona pärjääville
- Itsearviointityökalut
- Palvelutarpeen arviointi ja toiminnanohjaus

3. Työssään kuormittuneet ja tukitoimia tarvitsevat omaishoitajat.

- Rakenne ja toimintamalli omaishoitajien työn tukemiseksi
- Tukitoimien oikea-aikainen kohdennus, mm. terveystarkastukset
- Suunnitelma tarvittavista tukitoimista ja niiden toteutus

4. Nepsy-nuoret, jotka tarvitsevat apua ja tukea ongelmiin varhaisessa vaiheessa.

- Työnjaon kehittäminen peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon välillä
- Nepsy-valmentajien tehtävien päivittäminen ja koordinointi.
- Työnjaon uudistamista tukeva koulutus.
- Varhaisen tunnistamisen ja tuen toimintamallin rakentaminen.

IPS – Sijoita ja valmenna! -toimintamalli edistää mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden työmarkkinoille pääsyä, paluuta ja siellä pysymistä. Tavoite: Psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen integroitu palvelu (yksi hanketyöntekijä psykiatria).

Asiakasohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen | Tietojohtamisen ja tiedon laadun parantaminen | Turvallisuuden vaikuttavuusmittareiden rakentaminen | Sähköisen perhekeskuksen kehittäminen | Omaolon laajentaminen | Mielenterveyden palvelukonseptin rakentaminen ja skaalaaminen alue ja asiakasryhmäriippumattomaksi (HYTE-työ) | Työkykyohjelmaan osallistuminen | Sähköisen ajanvarauksen kehittäminen (mobiili).

Prima Botnia – Välmående Österbotten

Pelare 3 764 000 €

Höjning av
sysselsättningsgraden
och kunskapsnivån

Utvidgning av
programmet för
arbetsförmåga

IPS-arbetsträning

Pelare 4 8 587 000 €

Investering 1 5 538 000 €

Främjande av vårdgarantin och minskning av
vård-, rehabiliterings- och serviceunderskottet

Unga och unga vuxna
med psykisk ohälsa och
beroendeproblematik

Unga med
neuropsykiatriska
problem

Utvidgning av
Omaolo-tjänsten

Äldre och
närstående vårdare

Utveckling av
kundstyrningen

Elektroniskt
familjecenter

Investering 3 317 000 €

Stärkande av
informationsunderlag
och styrning baserad
på effektivitet

Utveckling av
registreringspraxis

Rapportering av
strukturellt socialarbete

Investering 2 1 065 000 €

Stärkande av
förebyggande arbete
och tidig identifiering
av problem

Sektorsövergripande
servicekoncept för
välfärd

Investering 4 1 667 000 €

Förenhetligande av digitala tjänster för att främja vårdgarantin

Medborgarnas digitala
tjänster

Yrkespersoners
digitala system

Ledarskapslösningar

Prima Botnia – Hyvinvoiva Pohjanmaa

Pilari 3 764 000 €

Työllisyysasteen ja
osaamistason
nostaminen

Työkykyohjelman
laajentaminen

IPS-työhönvalmennus

Pilari 4 8 587 000 €

Investointi 1 5 538 000 €

Hoitotakuun toteutumisen edistäminen sekä
hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purku

Mielenterveys- ja
päihdeongelmaiset
nuoret ja nuoret aikuiset

Neuropsykiatrisista
ongelmista kärsivät
nuoret

Omaolon
laajentaminen

Ikääntyneet ja
omaishoitajat

Asiakasohjauksen
kehittäminen

Sähköinen
perhekeskus

Investointi 3 317 000 €

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
tietopohjan ja
vaikuttavuus-perusteisen
ohjauksen
vahvistaminen

Kirjaamiskäytäntöjen
kehittäminen

Rakenteellisen
sosiaalityön raportointi

Investointi 2 1 065 000 €

Ennaltaehkäisyn ja
ongelmien varhaisen
tunnistamisen
vahvistaminen

Hyvinvoinnin monialainen
palvelukonsepti

Investointi 4 1 667 000 €

Hoitotakuuta edistävien digitaalisten palvelujen käyttöönotto

Kansalaisen digitaaliset
palvelut

Ammattilaisen
digitaaliset
järjestelmät

Johtamisen ratkaisut

Prima Botnia lukuina | Prima Botnia i siffror (10/2025)

Bidragets belopp
9 351 000 €

Använt
7 137 371 €
= 76,3 %

Avustuksen
määrä
9 351 000 €

Käytetty
7 137 371 €
= 76,3 %

Personalens
antal 2023–2025
Projektmedarbetare **57**
Erfarenhetsexperter **18**
Timrapportörer **74**

+ delgenomförarnas (kommuner,
läroanstalter och organisationer)
personal

Henkilöstön määrä
2023–2025
Hanketyöntekijät **57**
Kokemusasiantuntijat **18**
Tuntiraportoijat **74**

+ osatoteuttajien (kunnat,
oppilaitokset ja järjestöt) henkilöstö

NPS 82

Utvecklade verksamhetsmodeller

Utveckling angivet i antal	Alla	Socialvård	Hälsovård
Sektorövergripande serviceenheter och -kedjor (minst pilot)	18 st. 11 st. (digi)	Ej specificerat i bedömningen	Ej specificerat i bedömningen
Sektorövergripande serviceenheter och -kedjor. I bruk.	9 st. 3 st. (digi)	-	-
Sektorövergripande verksamhetsmodeller (minst pilot)	21 st. 9 st. (digi)	7 st. 1 st. (digi)	14 st. 8 st. (digi)
Sektorövergripande verksamhetsmodeller. I bruk	9 st. 4 st. (digi)	2 st. 0 st. (digi)	7 st. 4 st. (digi)

Kehitetyt toimintamallit

Kehittäminen kappaleina	Kaikki	Sosiaalihuolto	Terveysthuolto
Monialaiset palvelukokonaisuudet- ja ketjut (väh. Pilotti)	18 kpl 11 kpl (digi)	Ei eritelty arvioinnissa	Ei eritelty arvioinnissa
Monialaiset palvelukokonaisuudet- ja ketjut. Käytössä.	9 kpl 3 kpl (digi)	-	-
Monialaiset toimintamallit (väh. Pilotti)	21 kpl 9 kpl (digi)	7 kpl 1 kpl (digi)	14 kpl 8 kpl (digi)
Monialaiset toimintamallit. Käytössä	9 kpl 4 kpl (digi)	2 kpl 0 kpl (digi)	7 kpl 4 kpl (digi)

Allmänt om utvecklingen under projekttiden

Verksamhetsmiljö

→ Velfärdsområdena inledde sin verksamhet 1.1.2023. Utveckling i samband med social- och hälsovårdsreformen innebär stora möjligheter, men också utmaningar när det gäller genomförandet och implementeringen av nya arbetssätt.

- Reformens krav bl.a. resurser, inbesparingar
- Möjlighet att utveckla verksamheten med extern finansiering.

Samarbete

→ Verksamheten har utvecklats i samarbete med erfarenhetsexperter, VO-yrkespersoner, kommunerna, läroanstalterna, samarbetsområdet, det nationella nätverket och tredje sektorn.

→ **Sammanhållningen i projektet har varit utmärkt**

Mätningen har varit utmanande

→ Svårigheter att få relevant information.

De uppställda målen kommer i stort sett att uppnås.

Trots utmaningarna har man under projekttiden i hög grad lyckats utveckla och göra servicen smidigare.

Detta utgör en god grund för det fortsatta arbetet!

Yleisesti kehittämisestä hankeaikana

Toimintaympäristö

→ Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Kehittäminen sote-uudistuksen keskellä on suuri mahdollisuus mutta haastaa tekemistä ja uudenlaisen toiminnan implementointia

- Uudistumisen vaatimukset mm. resurssit, säästöt
- Mahdollisuus kehittää toimintaa ulkoisella rahoituksella.

Yhteistyö

→ Toimintaa on kehitetty yhteistyössä kokemusasiantuntijoiden, hva-ammattilaisten, kuntien, oppilaitosten, YTA:n, kansallisen verkoston ja kolmannen sektorin kanssa.

→ **Yhteishenki hankkeessa on ollut erinomainen**

Mittaaminen on ollut haastavaa

→ Relevantin tiedon saanti.

Asetetut tavoitteet saavutetaan suurelta osin.

Haasteista huolimatta palveluita on onnistuttu sujuvoittamaan ja kehittämään paljon hankeaikana.

Tästä on hyvä jatkaa!

Resultaten av utvecklingsarbetet – vad blir kvar?

Kehittämistyön tulokset – mitä jää elämään?

Prima Botnias avslutningsseminarium 27.11.2025

Prima Botnian päätösseminaari 27.11.2025

**Stärkande av förebyggande
åtgärder och tidig identifiering
av problem**

**Ennaltaehkäisy ja ongelmien
varhaisen tunnistamisen
vahvistaminen**

Modell för kundhandledning till tjänster som främjar hälsa och välmående

Österbottens välfärdsområdes modell för kundhandledning används för att vägleda kunderna till tjänster som främjar hälsa och välmående. Modellen har utvecklats som ett samarbete mellan olika yrkesgrupper.

För identifiering och kartläggning kan enkäter, mätinstrument och mini-interventionsmodeller användas.
I klienthandledningen används den digitala välmåendeguiden.

Identifiering av behovet

En yrkesperson identifierar kundens servicebehov

Kartläggning av behovet

Yrkespersonen för tjänster inom hälsa och välfärd på tal

Metoder för att föra på tal
Verktyg för bedömning av välmående

Hänvisning till tjänsten

Yrkespersonen hänvisar kunden till tjänsten inom hälsa och välfärd med hjälp av den digitala välmåendeguiden

Kommunens eller en föreningens tjänst inom hälsa och välfärd

Asiakasohjauksen malli hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin

Pohjanmaan hyvinvointialueen hyte-asiakasohjauksen mallia käytetään asiakkaiden ohjaamiseksi alueen hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin. Malli on kehitetty eri ammattilaisten välisenä yhteistyönä.

Tunnistamiseen ja kartoittamiseen voidaan käyttää kyselylomakkeita, mittareita ja mini-interventiomalleja. Asiakasohjauksessa käytetään digitaalista hyvinvointiopasta.

Tarpeen tunnistus

Ammattilainen tunnistaa asiakkaan palvelutarpeet

Tarpeen kartoitus

Ammattilainen ottaa hyte-palvelut puheeksi

Puheeksi oton tavat
Arvioinnin välineet

Palveluun ohjaus

Ammattilainen ohjaa asiakkaan hyte-palvelun pariin digitaalisen hyvinvointioppaan avulla

**Kunnan tai
järjestön
hyte-palvelu**

Välmåendeguiden hjälp dig ta hand om ditt välmående

Välmåendeguiden är avsedd **för yrkespersoner** i det förebyggande välfärdsarbetet och **för invånare** som stöd för egenvård.

Den innehåller information, självbedömningsverktyg, egenvårdsprogram och evenemang på tre språk.

Välfärdsområdets, kommunernas och föreningarnas tjänster för att främja välfärd är lätt att hitta.

Den digitala välmåendeguidens webbsidor är **fritt tillgänglig** för invånare och yrkespersoner.

[Bekanta dig med välmåendeguiden.](#)

Hyvinvointioppaasta apua hyvinvoinnista huolehtimiseen

Hyvinvointioppas on tarkoitettu **ammattilaisille** ennaltaehkäisevään hyte-työhön ja **asiakkaille** itse- ja omahoidon tueksi.

Se sisältää tietoa, itsearviointivälineitä ja omahoito-ohjelmia sekä tapahtumia kolmella kielellä.

Hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen hyvinvointia edistävät palvelut ovat sieltä helposti löydettävissä.

Digitaalisen hyvinvointioppaan www-sivut ovat asukkaiden ja ammattilaisten **vapaasti käytettävissä**.

[Tutustu hyvinvointioppaaseen.](#)

Katso video täältä!

Tio teman kring välmående

Temainnehållet erbjuder hjälp och stöd till exempel för att lyckas med en livsstilsförändring.

Innehållet har sammanställts i samarbete med yrkespersoner från välfärdsområdet, kommunerna och föreningarna.

Hyvinvoinnin kymmenen teemaa

Teemojen sisältö tarjoaa apua ja tukea esimerkiksi elämäntapamuutoksessa onnistumiseen.

Sisältö on koottu yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen ammattilaisten kanssa.

Stöd för
livsstilsförändring
Tukea elintapa-
muutokseen

Motion och natur
Liikunta ja luonto

Kultur och fritid
Kulttuuri ja
vapaa-aika

Kost och
munhälsa
Ravitsemus ja
suun terveys

Droger och
beroenden
Päihteet ja
riippuvuudet

Psykiskt välmående
Mielen hyvinvointi

Sociala relationer
och kamratstöd
Sosiaaliset suhteet
ja vertaistuki

Hjärnhälsa
och sömn
Aivoterveys ja
uni

Föräldraskap
Vanhemmuus

Sexualhälsa
Seksuaaliterveys

Servicekedjan inom motionsrådgivningen

Kommunernas och välfärdsområdets gemensamma servicekedja inom motionsrådgivning verkar för kundernas bästa över organisationsgränserna. I servicekedjan identifieras personer som motionerar för lite med tanke på sin hälsa och de hänvisas till kommunens motionsrådgivning.

Identifiering av servicebehovet på skötaremottagningen
Palvelutarpeen tunnistaminen hoitajavastaanotolla

Motion förs på tal
Liikkumisen puheeksi ottaminen

Liikuntaneuvonnan palveluketju

Kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen liikuntaneuvonnan palveluketju toimii yli organisaatorajojen asiakkaiden parhaaksi. Palveluketjussa tunnistetaan terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat henkilöt ja ohjataan heidät kunnan liikuntaneuvonnan pariin.

Hänvisning till kommunens motionsrådgivning
Ohjaaminen kunnan liikuntaneuvontaan

Genomförande av motionsrådgivningsprocessen tillsammans med kunden
Liikuntaneuvontaprosessin toteuttaminen asiakkaan kanssa

Undervisningsklinik NoVa

En tvåspråkig tjänst med låg tröskel:

Undervisningskliniken tillhandahåller samtalshjälp och handledning utan köer eller remisser för personer över 18 år – drop-in eller med tidsbokning, inga kundrelationer eller registreringar.

En inlärningsmiljö för studerande:

studerande inom social- och hälsovårdsbranschen vid VAMK och Nova arbetar under handledning av en sjukskötare och en socionom, och får praktisk erfarenhet av multiprofessionellt kundarbete.

En effektiv och förebyggande

verksamhetsmodell: Tjänsten förhindrar att problemen förvärras, stärker kundernas välmående och minskar belastningen på andra tjänster.

Stärkt samarbete: Pilotprojektet visade att man med små resurser kan producera effektiv service som ett samarbete mellan välfärdsområdet och yrkeshögskolorna.

Opetuskeskus NoVa

Kaksikielinen matalan kynnyksen

palvelu: Opetuskeskus tarjoaa keskusteluapua ja ohjausta ilman jonotusta ja lähetettä yli 18-vuotiaille – drop-in tai ajanvarauksella, ei asiakkuuksia eikä kirjauksia.

Oppimisympäristö opiskelijoille: VAMK:n ja Novian sosiaali- ja terveysalan opiskelijat työskentelevät ohjatusti sairaanhoitajan ja sosionomin ohjauksella, saaden käytännön kokemusta moniammatillisesta asiakastyöstä

Vaikuttava ja ennaltaehkäisevä

toimintamalli: Palvelu ehkäisee ongelmien syvenemistä, vahvistaa asiakkaiden hyvinvointia ja vähentää muiden palvelujen kuormitusta

Vahvistunut yhteistyö: Pilotointi osoitti, että pienillä resursseilla voidaan tuottaa vaikuttavaa palvelua hyvinvointialueen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyönä.

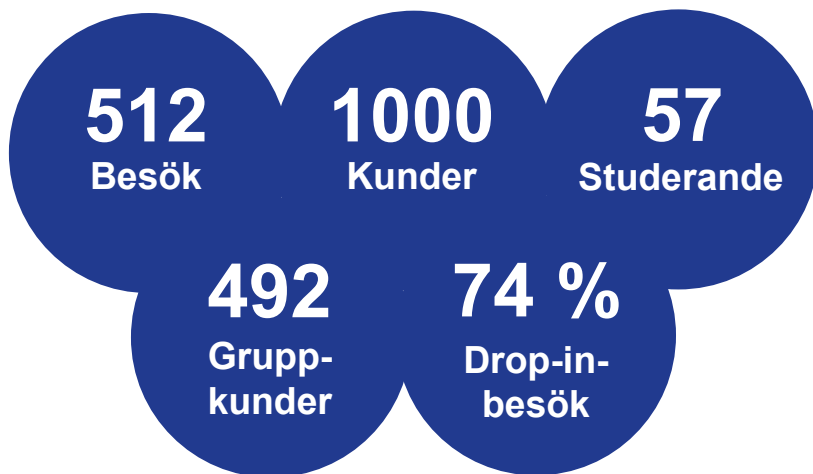

Undervisningsklinik NoVa

NoVas handlednings- och rådgivningstjänster för kunder omfattar bl.a.

- blodtrycks- och blodsockermätningar
- livsstilsvägledning
- stödsamtal
- digirådgivning
- underhåll av hörapparater

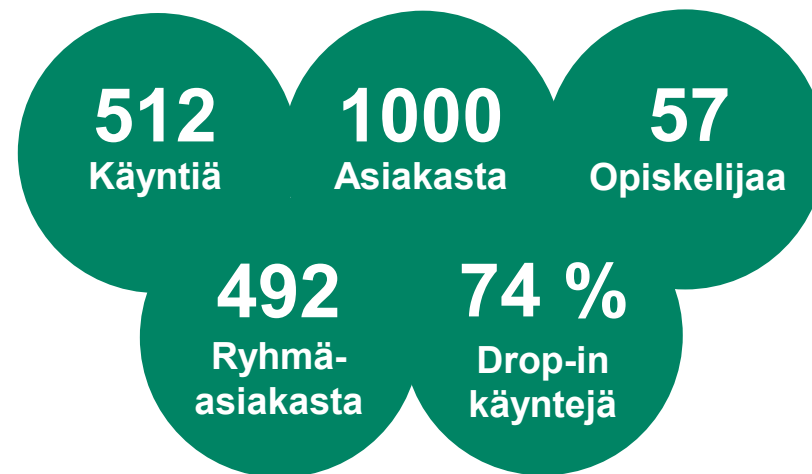

De mest populära tjänsterna vid NoVa är mätning av blodsocker och blodtryck samt stödsamtal.

Opetusklinikka NoVa

NoVan ohjaus- ja neuvontapalvelut asiakkaille käsittävät, mm.:

- verenpaine- ja verensokerimittaukset
- elintapaohjauksen
- tukikeskustelut
- digineuvonnan
- kuulokojeiden huollon

Suosituimmat palvelut NoVassa ovat verensokerin ja verenpaineen mittaus sekä tukikeskustelut.

Införande av digitala tjänster som främjar vårdgarantin

Hoitotakuuta edistävien digitaalisten palvelujen käyttöönotto

Digitala tjänster

Genom att införa digitala tjänster och digitala vårdstigar förbättras tillgängligheten, resurseffektiviteten och effektiviteten hos tjänsterna i Österbottens välfärdsområde.

Men vilka är dessa digitala tjänster?
Vi börjar med en liten frågesport.

Digitaaliset palvelut

Digitaalisten palveluiden ja digihoitopolkujen käyttöönotolla on pyritty parantamaan palveluiden saatavuutta, resurssitehokkuutta ja vaikuttavuutta Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Mutta mitä nämä digipalvelut ovat?
Aloitetaan pienellä tietovisalla.

Mål | Tavoitteet

E-tjänsternas användningsgrad
→ 35 % senast 2025.

Ökning 2020–2024
17,5 % → 33 %

Sähköisen asioinnin käyttöaste
→ 35 % vuoteen 2025 mennessä.

Kasvua 2020–2024
17,5 % → 33 %

Öka andelen
icke-brådiskande vårdbesök som
sker inom 7 dagar
→ 80 % senast Q4/25.

Q3/25 andelen redan 87 %

Lisätä 7 päivässä toteutuneiden
kiireettömien hoitokäyntien osuus
→ 80 % Q4/25 mennessä.

Osuus Q3/25 jo 87 %

Utvecklingen av
användarnöjdheten hos kunder
och yrkespersoner är i linje med
målsättningarna.

**Yrkespersonernas och
kundernas respons är positiv.**

Asiakas- ja ammattilaiskäyttäjä-
tyytyväisyyden kehittyminen
tavoitemittariston mukaisesti.

**Ammattilaisten ja asiakkaiden
palautteet myönteisiä.**

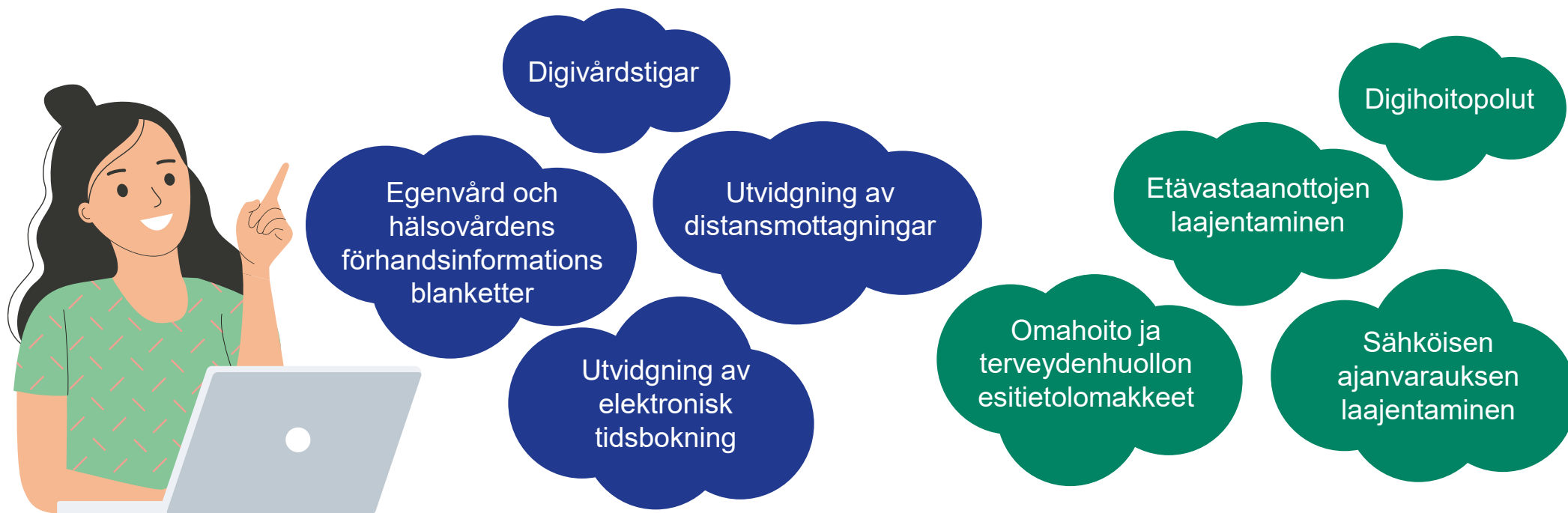

Medborgarnas digitala tjänster

Övergången till de digitala tjänsterna uppnåddes bl.a. genom att utveckla digitala tjänster för medborgarna för att tillgodose deras behov och sänka tröskeln för deras användning genom att centralisera tjänsterna på webbplatser, satsa på personalens kompetens och utvidga de digitala vårdstigarna till nya specialområden.

Kansalaisten digipalvelut

Siirtymä digitaalisiin palveluihin onnistui mm. kehittämällä kansalaisten digitaalisia palveluita vastaamaan heidän tarpeitaan ja madaltamalla kynnystä niiden käyttöön keskittämällä palvelut verkkosivuille, panostamalla henkilökunnan osaamiseen ja laajentamalla digihoitopolkuja useille erikoisaloille.

Medborgarnas digitala tjänster

Medborgarna fick hjälp med att hitta de digitala tjänsterna och ta dem i bruk bl.a. vid besök på hälsostationer och i butiker i samband med kommunrundor, samt genom att dela ut sammanställda broschyrer om digitala tjänster.

Kansalaisten digipalvelut

Kansalaisia autettiin löytämään digipalvelut ja ottamaan ne käyttöön muun muassa vierailemalla kuntakierroksilla terveysasemilla ja kaupoissa sekä jakamalla heille digipalveluista koottuja esitteitä.

**Sköt ärenden online
när det passar dig**

Du kan sköta många ärenden som berör din hälsa och ditt välmående digitalt på Österbottens välfärdsområdes webbplats:

► osterbottensvalfard.fi/utratta-dina-arenden-pa-natet

På nätet kan du till exempel

- ta kontakt och chatta med vår personal
- boka tider
- göra symptombedömningar
- fylla i blanketter
- få information och stöd för olika livssituationer

Bekanta dig med våra digitala tjänster!

 Financeras av Europeiska unionen – NextGenerationEU

**Asioi verkossa silloin,
kun sinulle sopii**

Voit hoitaa monia terveytesi ja hyvinvointiisi liittyviä asioita digitaalisesti Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla:

► pohjanmaanhyvinvointi.fi/asioi-verkossa

Verkossa voit esimerkiksi

- ottaa yhteyttä ja chattailla ammattilaistemme kanssa
- varata aikoja
- tehdä oirearvioita
- täyttää lomakkeita
- saada tietoa ja tukea eri elämäntilanteisiin

Tutustu digitaalisiin palveluihimme!

 Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

Yrkespersonernas digitala system

Kompetensen hos välfärdsområdets personal spelar en viktig roll när det gäller införandet av digitala tjänster.

Yrkespersonernas digitala färdigheter stärktes genom att kartlägga deras kompetensnivåer och utbildningsbehov, ta fram material och anordna utbildningar och digitala informationstillfällen om tjänsterna i området.

Målet var att säkerställa att personalen behärskar välfärdsområdets digitala tjänster, kan utnyttja dem i sitt eget arbete och vägleda medborgarna i deras användning.

Dessutom utvidgades styrsystemet för verksamheten till att omfatta hela primärvårdens bäddavdelningar och hemsjukhuset. På så sätt strävade man efter att göra patientöverföringarna smidigare samt öka transparensen och effektiviteten i verksamheten.

Ammattilaisten digitaaliset järjestelmät

Hyvinvointialueen henkilöstön osaaminen on keskeisessä roolissa digipalveluiden käyttöönotossa.

Ammattilaisten digivalmiuksia vahvistettiin kartoittamalla osaamistaso ja koulutustarpeet, tuottamalla materiaaleja sekä järjestämällä koulutuksia ja digi-infoja alueen palveluista.

Tavoitteena oli varmistaa, että henkilöstö hallitsee hyvinvointialueen digipalvelut, osaa hyödyntää niitä omassa työssään ja ohjata kansalaisia niiden käyttöön.

Lisäksi laajennettiin toiminnanohjausjärjestelmä kattamaan koko perusterveydenhuollon vuodeosastot ja kotisairaala. Tällä pyrittiin sujuvoittamaan potilassiirtoja sekä lisäämään toiminnan läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta.

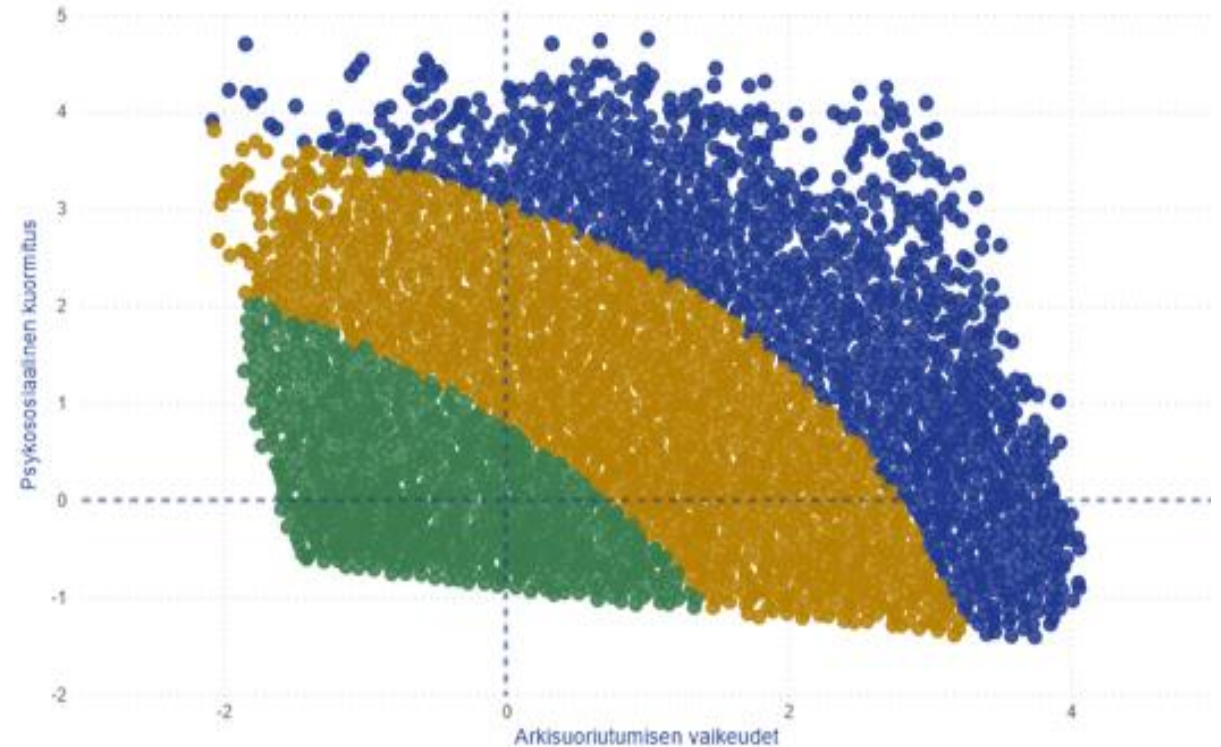

Ledarskapslösningar: segmentering

För att effektivisera ledningsprocessen utvecklades ett verktyg som möjliggör segmentering av äldre och prognostisering av deras servicebehov.

Segmenteringen grundar sig på hemvårdens RAI-bedömningar. Med hjälp av segmenteringen kan man analysera en äldre persons risk att övergå till tyngre service, i synnerhet boendeservice.

Segmenten baserar sig på två dimensioner: psykosocial belastning och svårigheter att klara sig i vardagen. Utifrån dessa identifierades tre kundsegment: liten, måttlig och förhöjd risk.

● Liten risk 68 %

● Måttlig risk 27 %

● Förhöjd risk 5 %

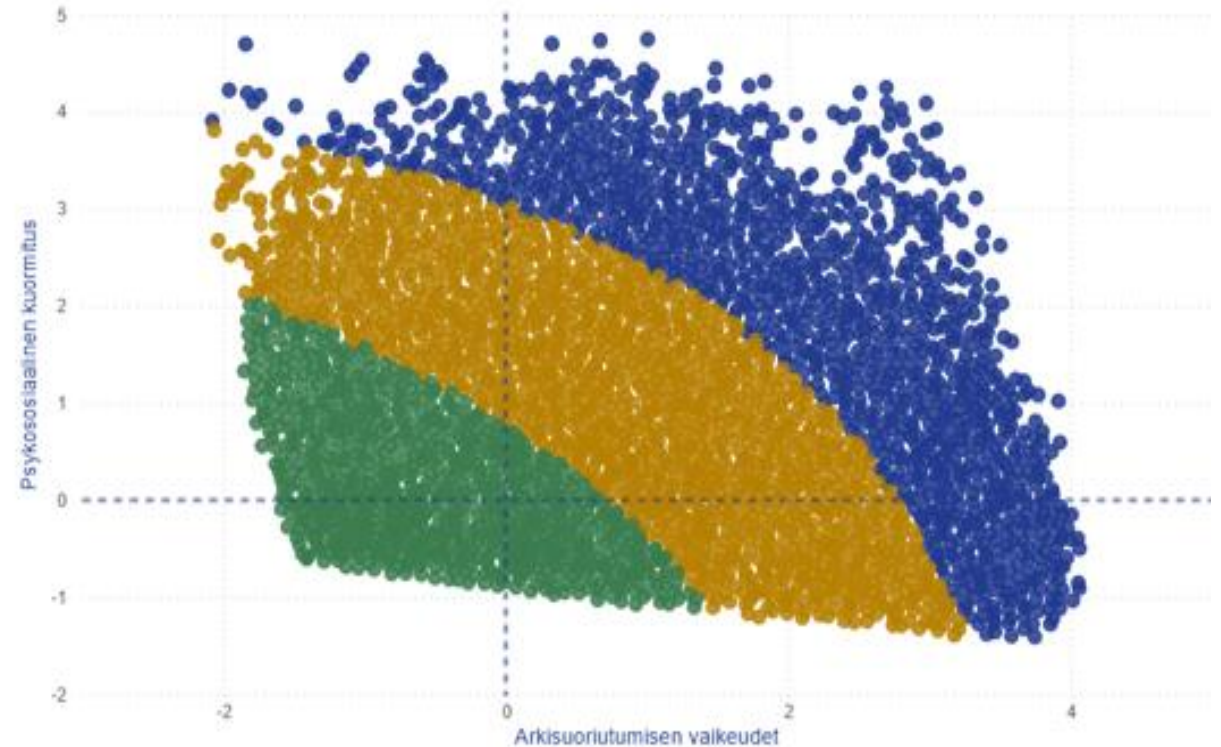

Johtamisen ratkaisut: segmentointi

Johtamisprosessin tehostamiseksi kehitettiin työkalu, joka mahdollistaa ikäihmisten segmentoinnin ja heidän palvelutarpeensa ennakkoinnin.

Segmentointi pohjautuu kotihoidon RAI-arviointeihin. Segmentin avulla voidaan analysoida ikäihmisen riskiä siirtyä raskaimpiin palveluihin, erityisesti asumispalveluihin.

Segmentit perustuvat kahteen ulottuvuuteen: psykososiaaliseen kuormitukseen ja arksuoriutumisen vaikeuksiin. Näiden pohjalta löytyi kolme asiakassegmenttiä: vähäinen, kohtalainen ja kohonnut riski.

● Vähäinen riski 68 %

● Kohtalainen riski 27 %

● Kohonnut riski 5 %

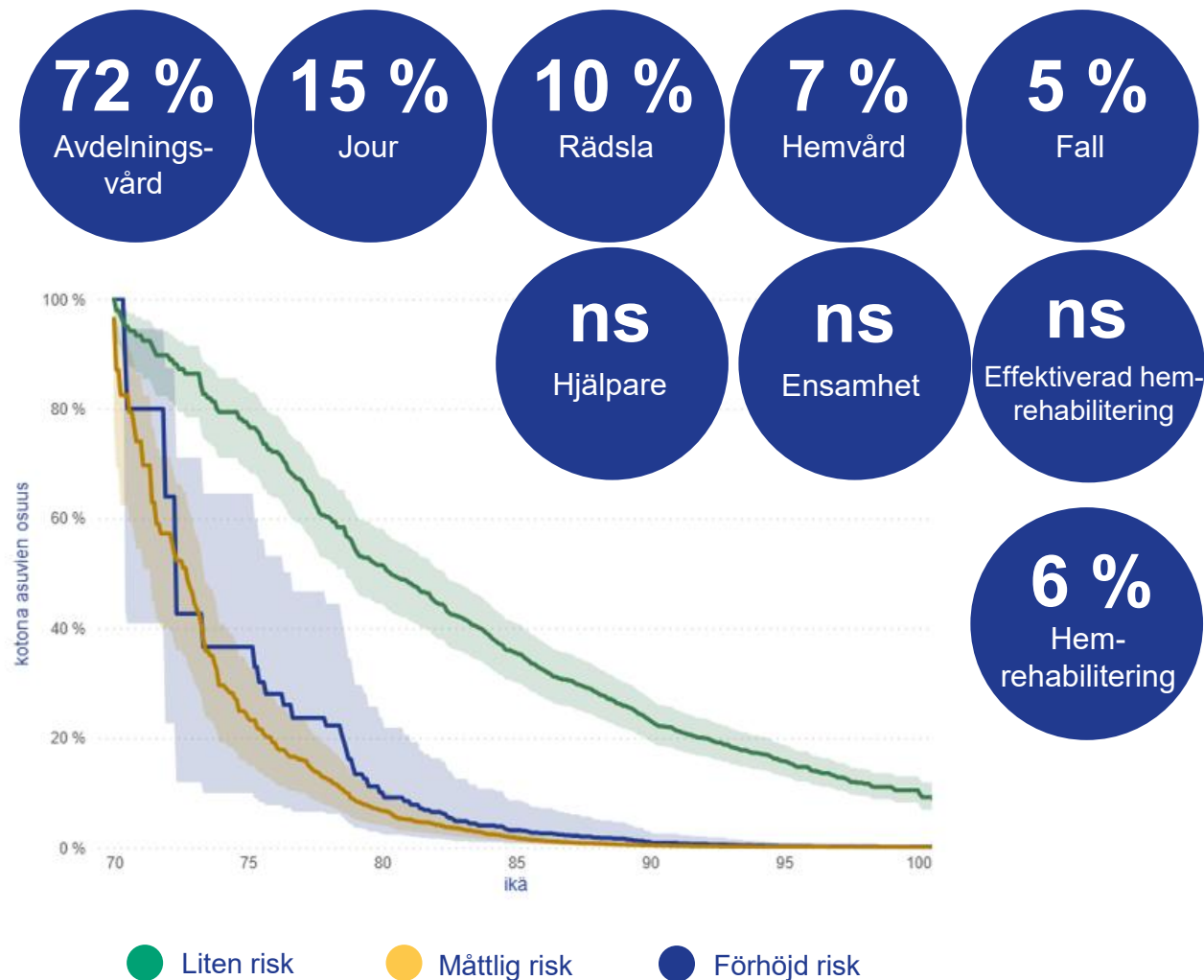
Ledarskapslösningar: prognostisering

Som ett resultat av segmenteringen blev prognoserna för servicebehovet mer exakta. Målet var att med hjälp av maskininlärning skapa ett verktyg för prognos av servicebehovet för att svara på en central fråga:

Vilka faktorer påverkar kundernas övergång från lättare till tyngre service, särskilt från hemvård till boendeservice?

Förebyggande tjänster kan planeras och inriktas genom att analysera fenomen som identifierats i datamaterialet. Genom att granska segmentspecifika kostnader är det också möjligt att utveckla mer kostnadseffektiva lösningar.

Risk för övergång till boendeservice och faktorer som påverkar detta 65–100-åringar

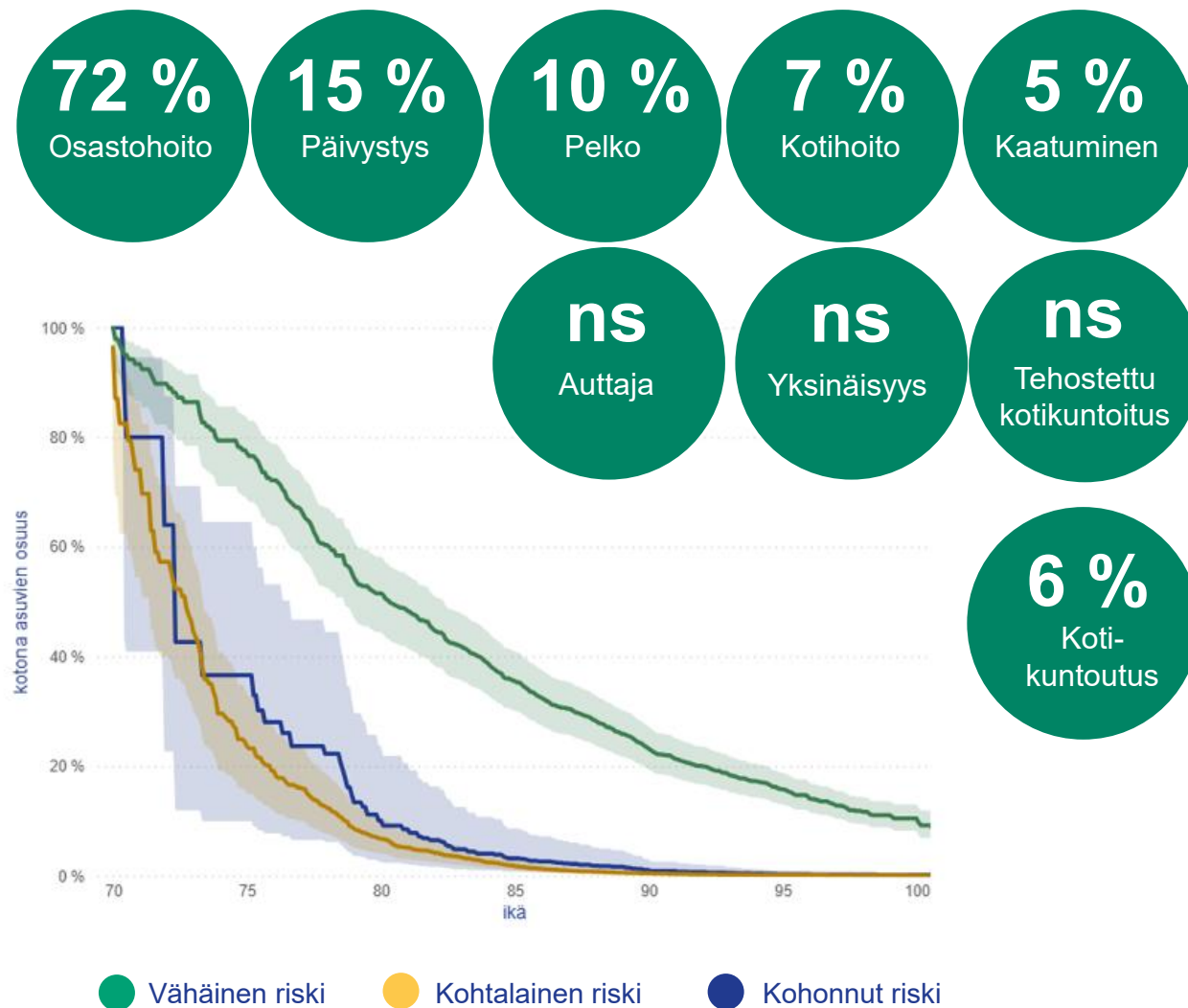
Johtamisen ratkaisut: ennakointi

Segmentoinnin tuloksena palvelutarpeen ennakointi tarkentui. Tavoitteena oli luoda koneoppimisen avulla palvelutarpeen ennakoinnin työkalu vastamaan keskeiseen kysymykseen:

Mitkä tekijät vaikuttavat kevyempien palvelujen piirissä olevien asiakkaiden siirtymiseen raskaimpiin palveluihin, tässä erityisesti kotihoidosta asumispalveluihin?

Ennaltaehkäiseviä palveluita voidaan suunnitella ja kohdentaa analysoimalla datasta tunnistettuja ilmiöitä. Segmenttikohtaisten kustannusten tarkastelun avulla on myös mahdollista kehittää kustannusvaikuttavampia ratkaisuja.

Riski siirtyä asumispalveluihin ja siihen vaikuttavat tekijät 65–100-vuotiaat

**Främjande av förverkligandet av
vårdgarantin och minskning av
vård-, rehabiliterings- och
serviceskulden**

**Hoitotakuun toteutumisen
edistäminen sekä hoito-,
kuntoutus- ja palveluvelan purku**

Be om hjälp-tjänsten

De digitala tjänsterna har möjliggjort ett bättre förverkligande av vårdgarantin och en minskning av vård-, rehabiliterings- och serviceskulden inom välfärdsområdet.

Till exempel **Be om hjälp**-tjänsten erbjuder barn, unga och familjer en digital blankett med låg tröskel. Via den får de stöd inom 3–5 vardagar och kommer direkt till de rätta tjänsterna.

Förutom tidigt stöd och vägledning i rätt tid kan yrkespersonerna i vissa fall erbjuda hjälp direkt, så att kunden får det stöd hen behöver utan ytterligare vägledning redan i samband med den första kontakten. Detta gör att man snabbare får hjälp och stöder smidigheten i vården och stödet i hela servicekedjan.

Under året har det kommit in 114 kontakter via tjänsten. Största delen av dessa gällde rådgivning och vägledning.

Kunderna har kunnat skicka in frågor vid vilken tid som helst på dygnet, och personalen har svarat på dem inom 3–5 dagar – detta har uppskattats bland kunderna.

Pyydä apua -palvelu

Digitaaliset palvelut ovat mahdollistaneet myös hoitotakuun paremman toteutumisen sekä hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkamisen hyvinvointialueella.

Esimerkiksi **Pyydä apua** -palvelu tarjoaa lapsille, nuorille ja perheille digitaalisen matalan kynnyksen lomakkeen, jonka kautta nämä saavat tukea 3–5 arkipäivän kuluessa ja pääsevät suoraan oikeiden palveluiden piiriin.

Varhaisen tuen ja oikea-aikaisen ohjauksen lisäksi ammattilaiset voivat joissain tapauksissa tarjota apua suoraan, jolloin asiakas saa tarvitsemansa tuen ilman jatko-ohjausta jo ensimmäisen yhteydenoton yhteydessä. Tämä nopeuttaa avun saamista ja tukee hoidon ja tuen sujuvuutta koko palveluketjussa.

Vuoden aikana palvelun kautta on tullut 114 yhteydenottoa, joista suurin osa liittyi neuvontaan ja ohjaukseen.

Asiakkaat ovat voineet lähettää kysymyksiä mihin vuorokauden aikaan tahansa, ja henkilöstö on vastannut niihin 3–5 päivän sisällä – tätä on asiakkaiden keskuudessa arvostettu.

”

Be om hjälp-tjänsten har erbjudit invånarna i hela Österbottens välfärdsområde en enkel och tillgänglig digital kontaktkanal för att få stöd och rådgivning.”

”

Pyydä apua -palvelu on tarjonnut asukkaille koko Pohjanmaan hyvinvointialueella helpon ja saavutettavan digitaalisen yhteyden tuen ja neuvonnan saamiseksi.”

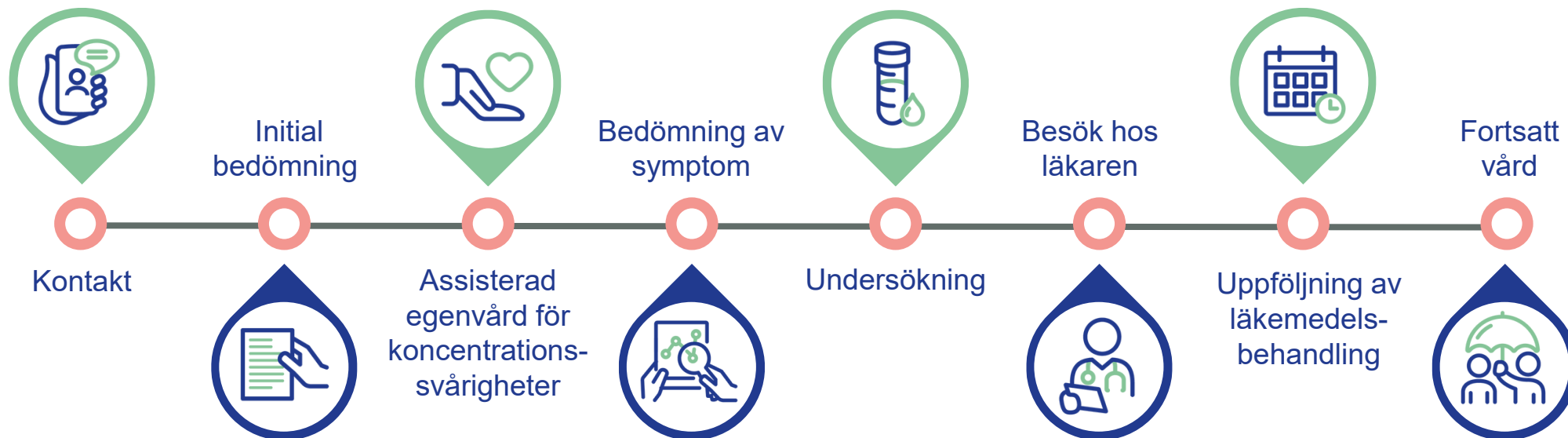
Servicestigen för unga med koncentrationssvårigheter

För ungdomar med koncentrationssvårigheter, såsom ADHD, skapades en servicestig på primärnivå, till vilken hör tidigt stöd och en enhetlig ADHD-utredningsprocess. På så sätt får kunderna snabbare tillgång till vård och man undviker onödiga utredningar.

Tjänsterna som överförts till primärnivån både försnabbar kundernas tillgång till vård och minskar onödiga undersökningar.

För kunderna syns reformen som en tydlig servicestig och en enhetlig service i hela välfärdsområdet.

I och med den nya servicestigen har väntetiderna till vården minskat till högst två månader och kostnaderna har sjunkit med 1700 €/kund.

Nuorten keskittymishäiriön palvelupolku

Nuorille, joilla on keskittymishäiriötä, kuten ADHD, luotiin palvelupolku perustasolle, mihin kuuluvat varhainen tuki ja yhdenmukainen ADHD-tutkimusprosessi. Tällä nopeutettiin asiakkaiden hoitoon pääsyä ja vältetään turhia tutkimuksia.

Perustasolle siirretyt palvelut sekä nopeuttavat asiakkaiden hoitoon pääsyä että vähentävät turhia tutkimuksia.

Asiakkaille uudistus näkyy selkeänä palvelupolkuna ja yhdenmukaisena palveluna koko hyvinvointialueella.

Uuden palvelupolun myötä hoitoonpääsyajat ovat lyhentyneet enintään kahteen kuukauteen ja kustannukset ovat laskeneet 1700 €/asiakas.

Förenhetligande av verksamheten inom tjänsterna för missbrukarvård och psykisk hälsa på primärnivå

Vid Österbottens välfärdsområde skapades en ny verksamhetsmodell, vars mål är att förenhetliga produktionen av tjänster för missbrukarvård och psykisk hälsa på primärnivå samt påskynda tillgången till tjänsterna. Modellen garanterar invånarna effektiva tjänster av jämn kvalitet, en tydlig vägledningsprocess samt svarar på de krav på bedömning av vårdbehovet som den förnyade lagstiftningen ställer. Implementeringen av digitala lösningar förbättrar tjänsternas tillgänglighet.

I verksamhetsmodellen löser man kundens ärende med en kontakt, och hen får en mottagningstid snabbt. Bedömningen av vårdbehovet görs inom ett dygn av en yrkesperson inom hälsovården. Verksamheten stärktes genom att införa enhetliga rutiner för tidsbokning och resursdelning enheterna emellan, vilket möjliggör en effektivare användning av avbokade tider och minskar personalens arbetsbörda.

Perustason päihde- ja mielenterveyspalveluiden toiminnan yhdenmukaistaminen

Pohjanmaan hyvinvointialueelle muodostettiin uusi toimintamalli, jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa perustason päihde- ja mielenterveyspalveluiden palvelutuotanto sekä nopeuttaa palveluihin pääsyä. Malli varmistaa asukkaille tasalaatuiset ja vaikuttavat palvelut, selkeän ohjautumisen prosessin sekä vastaa uudistuneen lainsäädännön vaatimuksiin hoidontarpeen arvioinnista. Digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto parantaa palveluiden saavutettavuutta.

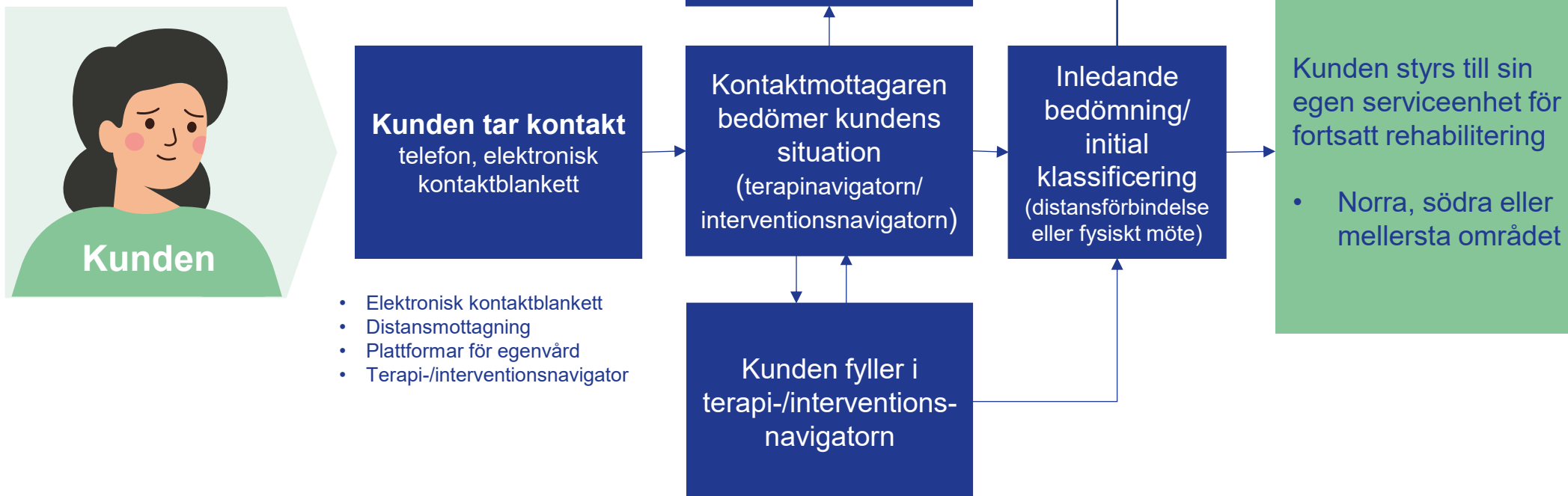
Toimintamallissa asiakkaan asia ratkaistaan yhdellä yhteydenotolla, ja hän saa vastaanottoajan nopeasti. Hoidontarpeen arviointi tehdään vuorokauden aikana terveydenhuollon ammattilaisen toteuttamana. Toimintaa vahvistettiin ottamalla käyttöön yhtenäiset ajanvarauskäytännöt ja resurssien jakaminen yli yksiköiden, mikä mahdollistaa peruuntuneiden aikojen tehokkaamman hyödyntämisen ja vähentää henkilöstön kuormitusta.

Processen ur kundens synvinkel

- Det är möjligt att sköta kundens ärende på en gång
- Det går snabbt att svara på kontakten
- Bedömningen av kundens utmaning är av jämn kvalitet
- Rätt service vid rätt tidpunkt

Prosessi asiakkaan näkökulmasta

- Asiakkaan asia on mahdollista hoitaa yhdellä kerralla
- Yhteydenottoon vastaaminen on nopeaa
- Asiakkaan haasteen arviointi on tasalaatuista
- Oikea palvelu, oikeaan aikaan

Verksamhetsmodellen Första linjens terapier

Verksamhetsmodellen Första linjens terapier stärkte förenhetligandet på primärnivå och förmågan att hantera psykiska hälsoproblem hos ungdomar och unga vuxna genom att förse yrkespersoner i frontlinjen med konkreta verktyg för tidigt stöd. Syftet med modellen är att kunden ska få hjälp snabbt och likvärdigt oberoende av vilken kontaktkanal hen använder sig av. Till verksamhetsmodellen hörde en nivåindelning av tjänsterna, utbildning för yrkespersoner och digitala lösningar.

Inom Österbottens välfärdsområde utbildades cirka 400 yrkespersoner i metoder som stöder ett effektivt arbete på primärnivå: handledd egenvård, kognitiv korttidsterapi (IPC), ALI-metoden och emotionsfokuserad parintervention.

Strukturerna för verksamhetsmodellen Första linjens terapier skapar en grund för verksamheten inom det kommande kompetenscentrumet för samarbetsområdet 2026. Kontinuerlig utveckling, gemensamma arbetsmetoder och effektivitetsbaserad verksamhet stärker servicen på primärnivån och säkerställer att stöd finns lättillgängligt även i framtiden.

Terapiat etulinjaan -toimintamalli

Terapiat etulinjaan -toimintamalli vahvisti perustason yhdenmukaistamista sekä kykyä vastata nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyden haasteisiin tarjoamalla etulinjan ammattilaisille konkreettiset työkalut varhaiseen tukeen. Mallin tavoitteena on, että asiakas saa apua nopeasti ja yhdenvertaisesti riippumatta siitä, mistä kanavasta hän ottaa yhteyttä. Toimintamalliin kuuluivat palvelujen porrastus, ammattilaisten kouluttaminen ja digitaaliset ratkaisut.

Pohjanmaan hyvinvointialueella koulutettiin noin 400 ammattilaista menetelmiin, jotka tukevat vaikuttavaa perustason työskentelyä: ohjattu omahoito, kognitiivinen lyhytterapia (IPC), ALI-menetelmä sekä tunnekeskeinen pari-interventio.

Terapiat etulinjaan -mallin rakenteet luovat perustan tulevalle YTA-osaamiskeskuksen toiminnalle vuonna 2026. Jatkuva kehittäminen, yhteiset työmenetelmät ja vaikuttavuuteen perustuva toiminta vahvistavat perustason palveluja ja varmistavat, että tuki on helposti saavutettavaa myös jatkossa.

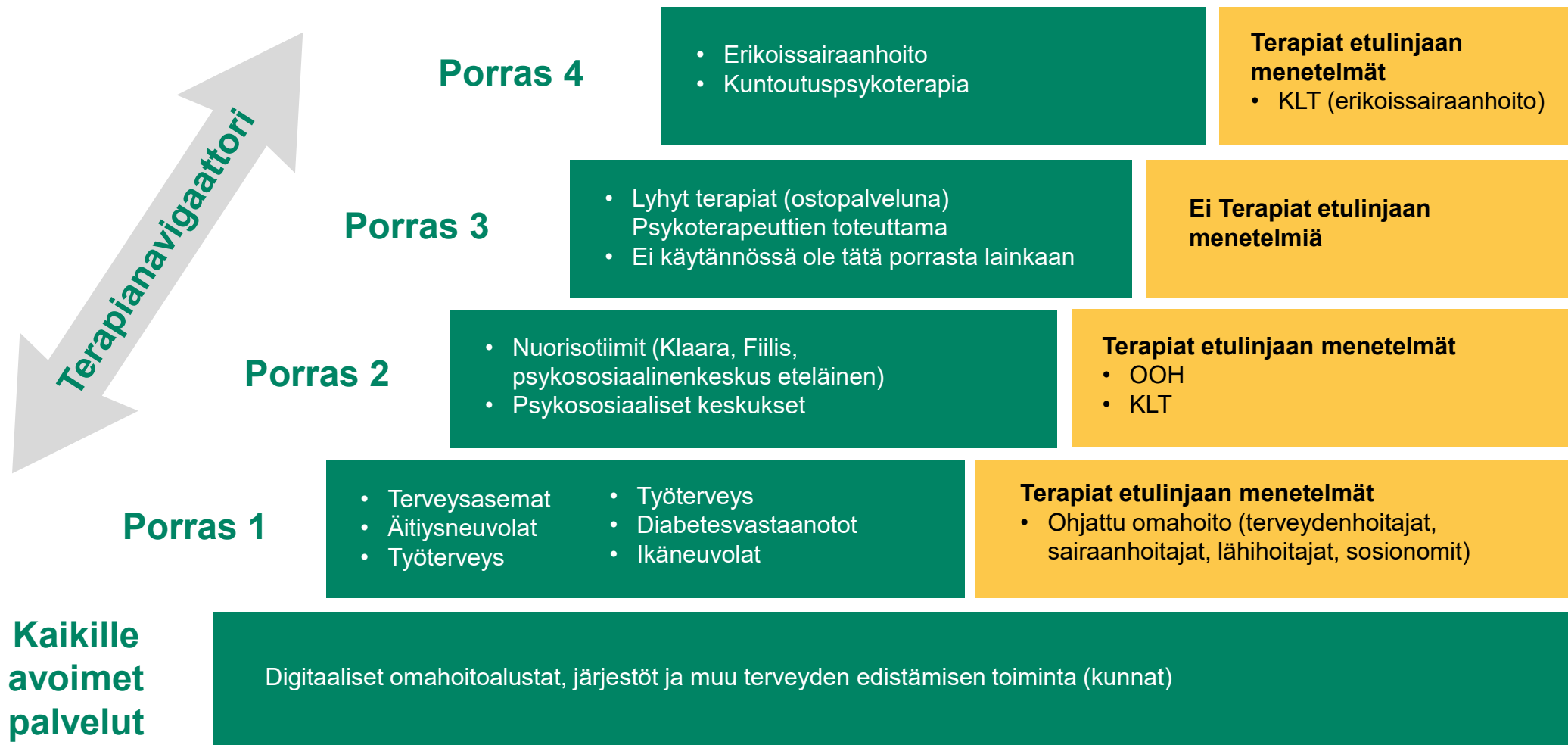

Stegvismodell för vuxna

Aikuisten hoidon porrastus

3x10D-livssituationsmätaren och övergångsprocessen

Inom barnskyddets vård utanför hemmet inom barnskyddet samt i den öppna servicen för barn och barnfamiljer vid Österbottens välfärdsområde togs livssituationsmätaren 3x10D (DIAK) i bruk. Mätaren lyfter fram kundens egen upplevelse av sin livssituation och sin service, stöder samtal om frågor som påverkar vardagen och producerar information för utveckling av tjänsterna.

Övergångsprocessen för ungdomar i åldern 13–17 år från primärvården till ungdomspsykiatri utvecklades. Processen gäller unga psykiska hälsoproblem och för vilka primärvårdens tjänster inte längre är tillräckliga.

3x10D-elämäntilannemittari ja siirtymäprosessi

Pohjanmaan hyvinvointialueen lastensuojelun sijaishuollossa ja lasten sekä lapsiperheiden avopalveluissa otettiin käyttöön 3x10D-elämäntilannemittari (DIAK). Mittari tuo esiin asiakkaan oman kokemuksen elämäntilanteestaan ja palveluistaan, tukee keskustelua arkeen vaikuttavista asioista ja tuottaa tietoa palveluiden kehittämiseen.

Nuorten 13–17-vuotiaiden siirtymäprosessia perustason palveluista nuorisopsykiatrialle kehitettiin. Kehitetty prosessi koskee nuoria, jotka oireilevat mielenterveyden haasteilla, eivätkä perustason palvelut enää riitä.

Erfarenhetsexpert som en del av mottagningstjänsterna

Användningen av erfarenhetsexperter i mottagningsarbetet testades genom pilotprojekt, vilket gav kunderna möjlighet att träffa en erfarenhetsexpert som en del av sin egen servicestig. Syftet var att diversifiera serviceutbudet, stärka delaktigheten hos kunderna och deras närstående samt tillföra ett perspektiv baserat på personlig erfarenhet till tjänsterna.

I samband med pilotprojektet reviderades också erfarenhetsexperternas arvodesmodell, så att verksamheten i framtiden kan genomföras på ett smidigare och mer omfattande sätt.

Kokemusasiantuntija osana vastaanotto- palveluita

Kokemusasiantuntijan käyttöä vastaanottotyössä pilotoitiin, jolloin asiakkailla oli mahdollisuus tavata kokemusasiantuntija osana omaa palvelupolkuaan. Tarkoituksena oli monipuolistaa palvelutarjontaa, vahvistaa asiakkaiden ja heidän läheistensä osallisuutta sekä tuoda palveluihin näkökulmaa, joka perustuu omakohtaiseen kokemukseen.

Pilotin yhteydessä uudistettiin myös kokemusasiantuntijoiden palkkionmaksumalli, jotta toimintaa voidaan jatkossa toteuttaa sujuvammin ja laajemmin.

Mätare som trygghetsindikatorer

De mätare som har använts för att bedöma behovet av social- och hälsovård hos äldre, närståendevårdare samt personer med psykisk ohälsa eller beroendeproblematik har varit splittrade. Dessa grupper befinner sig i en sårbar position och deras servicebehov är mångfacetterad. Bristen på lämpliga mätare har gjort det svårare att välja lämpliga verktyg och beakta tryggheten.

För att lösa detta problem har strukturerade mätarsamlingar utvecklats för äldre och närståendevårdare (ca 550 mätare) samt för personer med psykisk ohälsa och beroendeproblematik (ca 700 mätare). Mätarsamlingarna har publicerats i Innoby, där var och en fritt kan utnyttja dem.

De strukturerade mätarsamlingarna gör det lättare att hitta lämpliga mätare, stöder bedömningen och stärker den kunskapsbaserade ledningen. Mätarna ska tas i bruk enligt behov och resurser.

Mittarit turvallisuuden kuvaajina

Ikääntyneiden, omaishoitajien sekä mielenterveys- tai päihdeongelmaisten sosiaali- ja terveydenhuollon arviointiin käytettävät mittarit ovat olleet hajanaisia. Nämä ryhmät ovat haavoittuvassa asemassa ja heidän palvelutarpeensa ovat moninaisia ja sopivien mittareiden puute on vaikeuttanut sopivien välineiden valintaa ja turvallisuuden huomioimista.

Ratkaisuksi ongelmaan on laadittu rakenteistettut mittaristot ikääntyneille ja omaishoitajille (n. 550 mittaria) ja mielenterveys- ja päihdeongelmallisille (n. 700 mittaria). Mittaristot on julkaistu Innokylässä, jossa ne ovat vapaasti kaikkien hyödynnettävissä.

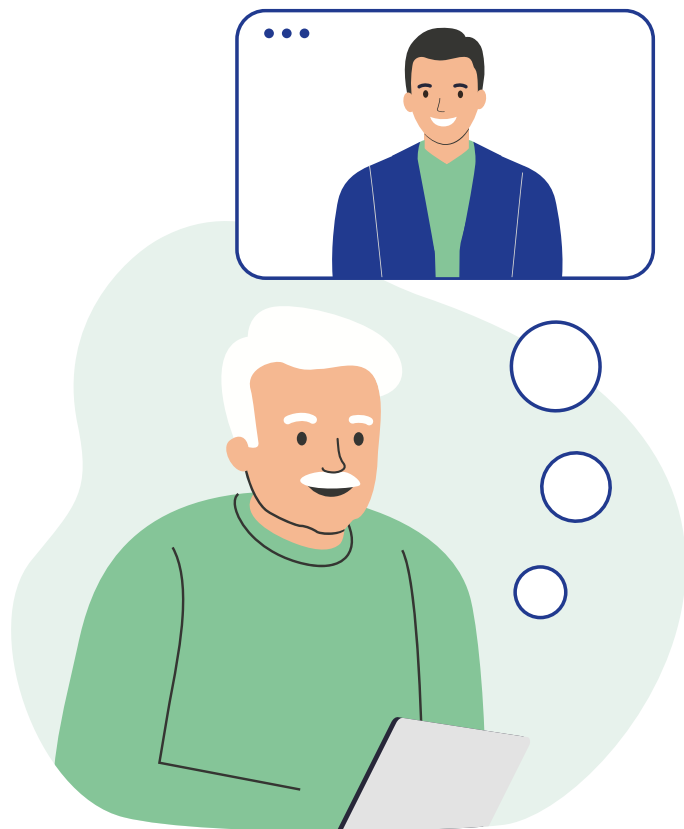

Rakenteistettut mittaristot helpottavat sopivien mittareiden löytämistä, tukevat arviointia ja vahvistavat tiedolla johtamista. Mittareita tulee ottaa käyttöön tarpeiden ja resurssien mukaan.

Utveckling av distansvården och familjevården

Utvidgning av distansvården med en enhetlig verksamhetsmodell till hela välfärdsområdet

Distansvården utvidgades och förenhetligades så den omfattar hela välfärdsområdet. Detta ledde till att antalet distansbesök ökade med över 100 % och de har gjort det möjligt för klienterna att snabbare få tillgång till hemvårdens tjänster och har för sin del bidragit till att minska vård- och serviceskulden.

När projektet inleddes var antalet distansbesök inom hemvården ca 2 000 besök/mån och när projektet avslutades uppgick antalet besök redan till ca 6 000.

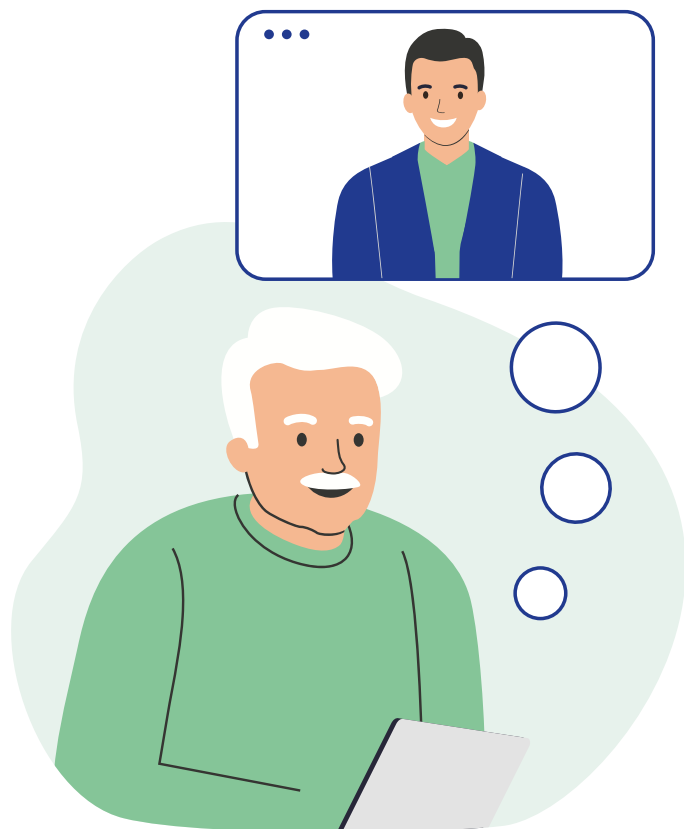
Den ambulerande familjevården stöder äldre närståendevårdare

Familjevård för äldre har inletts som en ny serviceform och den erbjuds som ambulerande familjevård för klienterna inom närståendevården.

Den ambulerande familjevården inleddes hösten 2025. I nuläget får 9 klienter familjevård och antalet växer kraftigt.

Etähoivan ja perhehoidon kehittäminen

Etähoivan laajennus yhtenäisellä toimintamallilla koko hyvinvointialueelle

Etähoivaa laajennettiin ja yhdenmukaistettiin kattamaan koko hyvinvointialue. Etäkäyntien määrä kasvoi tämän myötä yli 100 % ja ne ovat mahdollistaneet asiakkaille nopeamman pääsyn kotihoidon palveluiden piiriin, ja vähentäneet osaltaan hoito- ja palveluvelkaa.

Hankkeen alkaessa Kotihoidon digitaalisten käyntien määrä oli noin 2 000 käyntiä/kk ja sen päättyessä kuukausittaisia käyntejä oli jo noin 6 000.

Kiertävä perhehoito tukee ikääntyviä omaishoitajia

Ikääntyneiden perhehoito on käynnistetty uutena palvelumuotona, ja sitä tarjotaan kiertävänä perhehoitona omaishoidon asiakkaille.

Kiertävä perhehoito on käynnistynyt syksyllä 2025. Nykytilanteessa 9 asiakasta saa perhehoitoa ja määrä on vahvasti kasvussa.

Stärkande av yrkespersonernas kompetens

Inom projektet ordnades flera utbildningstillfällen, varav en del tillsammans med VAMK, Novia och föreningarna i området.

Utbildningen **Stärkande av yrkespersonernas kompetens** riktade sig till yrkespersonerna inom välfärdsområdet.

Nätkursen **Nepsy-verktyg i vardagen inom social- och hälsovården** gör det lättare att identifiera och möta neuropsykiatriska störningar.

Nepsy-kompetens och verktyg för tidigt stöd har också genom workshoppar förmedlats till personalen vid läroanstalterna på andra stadiet i området.

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

Hankkeessa järjestettiin useampia koulutustapahtumia, joista osa yhdessä VAMKin, Novian ja alueen järjestöjen kanssa.

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen -koulutus oli suunnattu hyvinvointialueen ammattilaisille.

SOTE-arjen nepsy-työkalut-verkkokurssi helpottaa neuropsykiatristen häiriöiden tunnistamista ja kohtaamista.

Nepsy-osaamista ja varhaisen tuen työvälineitä on viety myös alueen toisen asteen oppilaitosten henkilöstölle työpajoissa.

Utvidgningen av Omaolo

Tjänsten Omaolo omfattar nu hela kundbasen inom välfärdsområdet. Under Prima Botnia-projektets gång lyckades man dubbla användningsgraden av symptombedömningar i tjänsten så att antalet genomförda bedömningar 2024 redan var över 8 200 st. I år kommer man att överskrida 10 000 st.

Symptombedömningar kommer även fortsättningsvis att användas inom Österbottens välfärdsområde som en del av den löpande verksamheten för att bedöma vårdbehov och ge kundvägledning.

Genomförda
bedömningar 2025:

över 10 000

Omaolon laajeneminen

Omaolo-palvelu kattaa nyt koko hyvinvointialueen asiakaskunnan. Prima Botnia -hankkeen aikana palvelun oirearvioiden käyttöaste saatiin tuplaantumaan niin, että täyttömäärä oli vuonna 2024 jo yli 8 200 kpl. Tänä vuonna tullaan ylittämään 10 000 kappaleen raja.

Oirearvioiden käyttö jatkuu osana jatkuvaa palvelua Pohjanmaan hyvinvointialueen hoidon tarpeen arviointia ja asiakasohjausta.

Täyttömäärä 2025:
yli 10 000

Utveckling av kundvägledningen

Som ett resultat av utvecklingsarbetet inom kundvägledningen har tidsbokningarna och bedömningarna av vårdbehovet inom primärvården för enhetligats så de omfattar Österbottens välfärdsområde. Kunden får genast en tid av rätt längd hos rätt yrkesgrupp – lika för alla, oberoende av kommun.

Också för de yrkespersoner som gör bedömningar av vårdbehov har tydliga anvisningar, gemensamma förfaringssätt och en tydlig arbetsfördelning utarbetats, så bedömningen av vårdbehovet och servicen håller hög kvalitet och ges i rätt tid.

I utvecklingen har man använt sig av Lean-utbildningar för att göra kundprocesserna smidigare. Dessutom har man för enhetligat och utarbetat riktlinjer för registreringen av socialvårdens ärendehantering och tillgången till tjänster.

Inom välfärdsområdet har man också utvecklat digitala blanketter för social- och hälsovårdens behov, t.ex. påminnelseblanketter inom social- och hälsovården samt en blankett för avbokning av en polikliniktid.

Asiakasohjauksen kehittäminen

Asiakasohjauksen kehittämistyön tuloksena perusterveydenhuollon ajanvaraukset ja hoidon tarpeen arviointi on yhdenmukaistettu Pohjanmaan hyvinvointialueen kattavaksi. Asiakas saa heti oikean mittaisen ajan oikealle ammattiryhmälle – tasapuolisesti, kunnasta riippumatta.

Myös hoidon tarpeen arvioinnin ammattilaisille on laadittu selkeät ohjeet, yhteiset toimintatavat ja selkeä työnjako, joten hoidon tarpeen arviointi ja palvelu ovat laadukkaita ja oikea-aikaisia.

Kehittämisessä on hyödynnetty Lean-koulutuksia asiakasprosessien sujuvoittamiseksi. Lisäksi sosiaalihuollon asianhallinnan ja palveluiden saatavuuden kirjaamista on yhtenäistetty ja ohjeistettu.

Hyvinvointialueella on myös kehitetty digitaalisia lomakkeita sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeisiin, esim. sosiaalihuollon ja terveydenhuollon muistutuslomakkeet sekä poliklinikka-ajan peruutuslomake.

Stärkande av informationsunderlaget inom social- och hälsovården

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan vahvistaminen

Utveckling av registreringspraxis – resultat

Den registreringspraxis som utvecklats under projektets gång har en genomgripande effekt på hela organisationen, från det praktiska arbetet till förändringar i organisationskulturen.

Förenhetligande av registreringsprocessen vid bedömning av vårdbehovet

Uppföljningen av vårdgarantin inom primärvården och munhälsovården samt förenhetligandet av processen och riktlinjerna för registrering av bedömningar av vårdbehov har förbättrat uppföljningen av vårdgarantin och kvaliteten på informationen. Genom utbildningar har man ökat personalens förståelse för registreringen av innehållet i bedömningen av vårdbehovet och lagens krav.

Stöd för kompetensen

Enhetliga riktlinjer för registrering och förfaringssätt har införts för personalen, genom utbildning och workshoppar har kompetensen stärkts och förståelsen för registrerings betydelse fördjupats. Genom att stärka den strukturerade registreringen har tillgången till information förbättrats. Kombinationen av stärkt kompetens och utvecklad rapportering stöder beslutsfattande och ledning genom information samt möjliggör snabb respons på avvikelser i informationens kvalitet.

Förstärkning av strukturer för registrering

Utvecklingsbehoven och ansvarsfrågorna i anslutning till dokumentering och registrering har identifierats, vilket har skapat en grund för strukturer för ledning av registrering och information. De centrala aktörerna har aktiverats i nätverk och diskussioner, vilket stärker organisationens förmåga att systematiskt utveckla registreringen.

Utveckling av registreringspraxis – resultat

Nätverk och samarbete

Utvecklingen av registrering sker genom områdets egna och nationella dokumenteringsnätverk, vilket stöder samarbete, kollegialt lärande och utbyte av god praxis på regional och nationell nivå.

Gemensamma principer för registrering inom social- och hälsovården

Inom projektet utvecklades riktlinjer, strukturer och nätverk för registrering inom social- och hälsovården utifrån gemensamma principer, så att registreringen kan ledas och styras på ett enhetligt sätt oberoende av vilka system som används.

Auditering

Under projektet identifierades ett behov av auditering av registreringen, vilket möjliggör kvalitetsövervakning, kompetensutveckling och förstärkning av ledning genom information. Ett beslut fattades om preliminär implementering av auditeringsprocessen, och för dess vidareutveckling och slutliga implementering ansvarar välfärdsområdet.

Organisatorisk förståelse

Vikten av registrering och dess kvalitet har identifierats inom välfärdsområdet. En gemensam förståelse har skapat en permanent kulturell förändring, som stöder informationens kvalitet, effektivitet och ledning samt stärker organisationens beredskap att kontinuerligt utveckla registreringen.

Kirjaamiskäytäntöjen kehittämisen tuloksia

Hankkeen aikana kehitetyillä kirjaamiskäytännöillä on koko organisaation läpäisevä vaikutus käytännön työstä organisaatiokulttuurin muutokseen.

HTA-kirjaamisen prosessin yhdenmukaistaminen

Perusterveyden ja suun terveydenhuollon hoitotakuun seurannan sekä hoidon tarpeen arvioinnin (HTA) kirjaamisen prosessin ja ohjeiden yhdenmukaistaminen on parantanut hoitotakuun seurantaa ja tiedon laatua. Koulutuksilla on lisätty henkilöstön ymmärrystä hoidon tarpeen arvioinnin kirjaamisen sisällöstä ja lain velvoitteista.

Osaamisen tukeminen

Yhtenäiset kirjaamisohjeet ja toimintatavat on jalkautettu henkilöstölle, ja koulutukset sekä työpajat ovat vahvistaneet osaamista ja ymmärrystä kirjaamisen merkityksestä. Rakenteisen kirjaamisen vahvistaminen on parantanut tiedon saatavuutta. Osaamisen vahvistuminen yhdessä raportoinnin kehittämisen kanssa tukee tiedolla johtamista ja nopeaa reagointia tiedon laadun poikkeamiin.

Kirjaamisen rakenteiden vahvistaminen

Kirjaamisen kehitystarpeet ja vastuukysymykset on tunnistettu, luoden pohjan kirjaamisen johtamisen ja tiedolla johtamisen rakenteille. Keskeiset toimijat on aktivoitu verkostoihin ja keskusteluihin, mikä vahvistaa organisaation kykyä kehittää kirjaamista järjestelmällisesti.

Kirjaamiskäytäntöjen kehittämisen tuloksia

Verkostot ja yhteistyö

Kirjaamisen kehittäminen tapahtuu alueen omien ja kansallisten kirjaamisverkostojen kautta, mikä tukee yhteistyötä, vertaisoppimista ja hyvien käytäntöjen jakamista alueellisesti ja kansallisesti.

Sote-kirjaamisen yhteiset periaatteet

Hankkeessa kehitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen ohjausta, rakenteita ja verkostoja yhteisten periaatteiden pohjalta, jotta kirjaaminen voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisesti järjestelmistä riippumatta.

Auditointi

Hankkeen aikana tunnistettiin tarve kirjaamisen auditoinnille, mikä mahdollistaa laadun seurannan, osaamisen kehittämisen ja tiedolla johtamisen vahvistamisen. Auditointiprosessin alustavasta käyttöönotosta tehtiin päätös, ja sen jatkokehitys ja lopullinen käyttöönotto ovat hyvinvointialueen vastuulla.

Organisaation ymmärrys

Kirjaamisen ja sen laadun merkitys on tunnistettu hyvinvointialueella. Yhteinen ymmärrys on luonut pysyvän kulttuurisen muutoksen, joka tukee tiedon laatua, vaikuttavuutta ja johtamista sekä vahvistaa organisaation valmiutta kehittää kirjaamista jatkuvasti.

Utvecklingen av rapporteringen inom det strukturella sociala arbetet

I det strukturella sociala arbetet fokuserar man på system, strukturer och processer istället för på enskilda kunder. Dess syfte är att i tid identifiera sociala utmaningar och deras grundläggande orsaker och att hitta mer permanenta lösningar på dessa.

Inom Österbottens välfärdsområde har man inte tidigare genomfört systematiskt strukturellt socialt arbete, så inom projektet utarbetades en genomförandeplan för att inleda sådant arbete.

Genomförandeplanen är ett praktiskt redskap för att implementera och utveckla verksamheten samt leda den genom information.

Den beskriver bl.a. hanteringen av det strukturella sociala arbetet som helhet, arbetspraxis och hur den information som produceras kan utnyttjas i socialvårdens verksamhet.

Planen skapar också en grund för proaktivt, kundorienterat och informationsbaserat socialarbete, där man i tid kan ingripa i problemens grundläggande orsaker.

Förankring av verksamheten

De följande stegen är att fastställa planen och inleda de faktiska processerna för insamling, hantering och utnyttjande av data.

Planen granskas och uppdateras 2026 efter att strategin för Österbottens välfärdsområde har uppdaterats och senare årligen enligt behov.

Genom implementeringen förankras det strukturella sociala arbetet som en del av områdets permanenta verksamhet och kulturen som präglas av ledning genom information.

Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen

Rakenteellisessa sosiaalityössä keskitytään yksittäisten asiakkaiden sijaan järjestelmiin, rakenteisiin ja prosesseihin. Sen tavoitteena on tunnistaa ajoissa sosiaalisia haasteita ja niiden juurisyitä ja löytää niihin pysyvämpiä ratkaisuja.

Pohjanmaan hyvinvointialueella ei ole aiemmin toteutettu suunnitelmallista rakenteellista sosiaalityötä, joten hankkeessa laadittiin toteutussuunnitelman käynnistämiseksi.

Toteutussuunnitelma on käytännön työväline toiminnan toteuttamiseksi, tiedolla johtamiseksi ja kehittämiseksi.

Se kuvaa mm. rakenteellisen sosiaalityön kokonaisuuden hallinnan, työkäytännöt ja miten sen tuottamaa tietoa hyödynnetään sosiaalihuollon toiminnassa.

Suunnitelma myös luo pohjan ennakoivalle, asiakaslähtöiselle ja tietoon perustuvalla sosiaalityölle, jossa ongelmien juurisyihin voidaan puuttua ajoissa.

Toiminnan juurruttaminen

Seuraavat vaiheet ovat suunnitelman vahvistaminen ja varsinaisen tiedon keräämisen, käsittelyn ja hyödyntämisen prosessien käynnistäminen.

Suunnitelma tarkastetaan ja päivitetään vuonna 2026 Pohjanmaan hyvinvointialueen strategian päivityksen jälkeen ja myöhemmin tarpeen mukaan vuosittain.

Toteutuksen myötä rakenteellinen sosiaalityö juurtuu osaksi alueen pysyvää toimintaa ja tiedolla johtamisen kulttuuria.

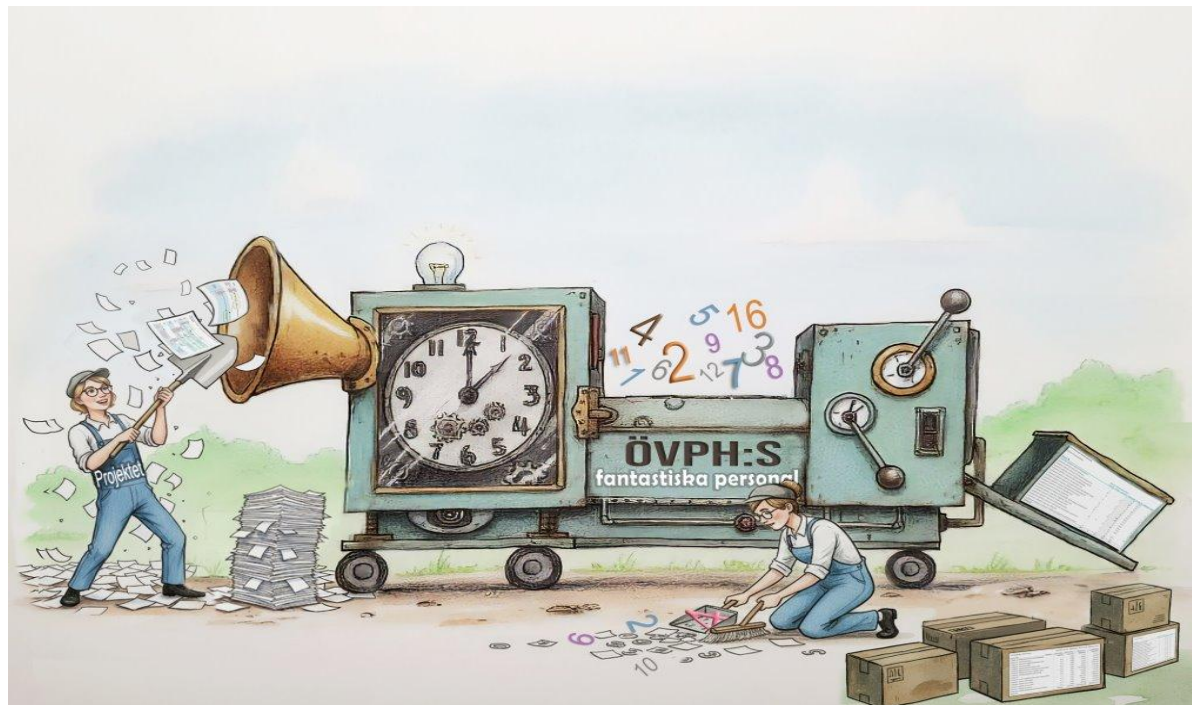

Utveckling av socialvårdens ärendehantering och uppföljning av tillgången till tjänster

Inom socialvården har ärendehantering, dvs. dokumenteringen av serviceprocesserna, förenhetligats.

Arbetet utgör en väsentlig grund för att en heltäckande statistik över väntetiderna till all socialservice inom välfärdsområdet kan produceras.

Österbottens välfärdsområde publicerar på sitt intranät i december, de första rapporterna över väntetiderna för socialvårdens kunder i arbetsför ålder. Denna information har tidigare inte varit tillgänglig på grund av avsaknaden av en enhetlig modell för dokumentation och ett gemensamt kunddatasystem.

Sosiaalihuollon asianhallinnan ja palvelujen saatavuuden seurannan kehittäminen

Sosiaalihuollossa on yhtenäistetty asianhallintaa, eli palveluprosessien kirjaamista.

Tämä luo tärkeän perustan kattavan tilastotiedon tuottamiselle sosiaalipalvelujen odotusajoista koko hyvinvointialueella.

Pohjanmaan hyvinvointialue julkaisee joulukuussa intranetissään ensimmäiset raportit työikäisten asiakkaiden palvelujen odotusajoista. Tällaisia tietoja ei ole aiemmin ollut saatavilla, koska kirjauksille ei ole ollut yhtenäistä toimintamallia eikä käytössä ole ollut yhtenäistä asiakastietojärjestelmää.

